

НЕДЕЛЧО ДРАГАНОВ

СТРОИТЕЛЯТ НА МОСТОВЕ

chitanka.info

В автобуса беше задушно и притиснати от горещината, хората дремеха на седалките. Пътят, правен наскоро, се спускаше от върха на планината, асфалтиран път, без дупки и грапавини. Провираше се през живописна местност, но в тази жега никой не се интересуваше от красотата. Сънливите лица бяха мокри от пот.

И тогава той заговори. Седеше на предната седалка зад гърба на шофьора. Виждах добре лицето му — бледо, с нездрава червенина по страните. Говореше неестествено високо, без да се обръща определено към някого.

— Ние сме строители — рече той и пипна олющеното куфарче, сложено пред краката му, — правим мостове. — Той почака малко с надежда, че някой ще го запита за какви мостове става дума, но апатичните и сънливи пътници мълчаха учудени, че в тази горещина някой се осмелява да говори. Само един-двама души вдигнаха глави и както ми се стори, го изгледаха укорно, недоволни, че им е смутил дрямката.

А човекът чувствуваше нужда да разказва. Не забелязваше нито безразличието на хората, нито навъсените лица на тия, които направиха усилие да вдигнат глави.

— Но сега пайдос, прекратяваме. — Продължаваше да търси съчувствие от дремеците хора. Събудени от гласа му, сега няколко души втренчено гледаха бледното болнаво лице на човека. Мъчеха се да проумеят за какво говори.

Пътят, който от Панагюрските колонии непрекъснато слиза все надолу, се изравни с рекичката — тъничка и блестяща като змиорка. Наближавахме Златица, повече нямаше смисъл да се дреме.

— Та какво казваш — рече с прозявка пътникът, който седеше до работника, — мостове правиш. Е, какви са тия мостове — високи или ниски, тънки или дебели?

Пътникът искаше да се разсъни. Хората в автобуса охотно се засмяха. И те искаха да прогонят съня.

— Ами че разни мостове строим — отвърна сериозно работникът, — както се случи. От реката зависи. Ако е малка, и мостът е малък. То се знае, че на голяма река ще се направи голям мост. Нашите мостове, дето ги строим ние, са хубави, здрави...

— От камък ли ги строите, или от найлон? — обади се шегаджията. Искаше отново да разсмее пътниците. Но никой не се

засмя. Нещо подсказваше, че шегите и смехът тук са неуместни.

— Сега край на мостовите! — рече човекът и лицето му болезнено се сви.

— Как край? — запита го без сянка на присмех човекът, който седеше до него. Опитваше се да заглади вината си.

— Преустрояваме се — отвърна работникът. — Ние сме на шестдесет и шест години, стари хора. Ще минем в пенсия. — В думите му се чувствуваше горчивина.

— Е, ти си свършил своето — съчувствено се обади съседът ми по седалка. — Дай боже всекиму като вас — да работи до тая възраст.

— Ами — махна с ръка работникът, — възрастта ни не е голяма. Но така стана, че... Разхождах се аз из оня ден в гората, и други бяха с мен...

Човекът се размисли, види се, сметна, че за тия хора е все едно какво му се е случило „из оня ден“, и млъкна по средата на изречението, така както в началото заговори неочаквано, сякаш гласно продължаваше някаква своя мисъл.

Автобусът се измъкна от тясната котловина и се мушна в Златица. Едва повярвах, че това е градчето, в което бях идвал тъкмо преди дванадесет години. Новите солидни къщи му придаваха вид на току-що построено селище. Човекът, който също надничаше през прозореца, ненадейно отново напомни за себе си:

— Ние и къщи сме строили, навсякъде, из цяла България.

Хората едва ли го чуха — вече сваляха ръчния си багаж от лавицата на автобуса, бутаха се при вратата.

Срещнах го пак на перона на златишката гара. Седеше на пейка, прегърбен и умислен, бледото му лице беше като гипсирано. Пред краката му — същият олющен кафяв куфар, навярно някога, през младите му години, негова гордост. Гледах го цели пет минути — не помръдна. Имаше още време до идването на влака и аз се разхождах напред-назад по перона на гарата, минавайки все по-близо пред него — сгърбен, неподвижен като статуя. Накрая не издържах — нещо ме влечеше към този човек, чието лице излъчваше тиха скръб и примирение, и седнах на пейката.

— Разбрах, че сте работили по строежа на мостове. Бях одеве в автобуса, когато разказвахте.

Човекът ме погледна стреснато и излизайки от вцепенението си, рече неочаквано тихо:

— Не съм способен вече. — Озърна се неспокойно за влака, после погледна часовника на гарата и пак замря неподвижно. — Работя в „Медет“ с трудоваците. Сега отивам в София, в Министерството на строежите, ще се трудоустроявам.

Нямаше и помен от оня висок, нервен глас, който в автобуса ме бе поразил неприятно със своята неестественост. Гласът беше тих и скръбен, с болезнени нотки.

Чувствах, че човекът искаше докрай да си изкаже болката, затова не задавах излишни въпроси.

— Не съм аз много стар, ами друго има... Разхождах се из оня ден в гората, малко бях изостанал от другите и изведнъж ми се зави свят. Земята започна да се клати под краката ми, всичко наоколо се завъртя и паднах на тревата. Такова нещо не беше ми ставало. Заведоха ме при лекаря. Чука ме той по гърба, по гърдите и рече, че май ще трябва да мина в пенсия. Петдесет години съм строил мостове, а сега, вика, пайдос... Та затуй съм тръгнал за София.

— Нищо — рекох, — време е да си починете.

— А бе то е хубаво да си почине човек, ама после какво ще правя?

— Кога после? — не разбрах аз.

— После, след почивката. Да речем, че ще си почина, добре де, хубаво, ама след това? Как ще бъде?

— Щом не си в ред със здравето, няма как...

— Ами, няма! — припряно ме прекъсна човекът. — Ще отида при комисия от доктори — нека те се произнесат по въпроса. Един доктор може и да сбърка. Нали и той е грешен като всички хора. Ние мислим, че още ни бива за работа. Ще се преборим с медицината... Да видим кой ще надвие.

Влакът пристигна, човекът грабна куфара си и се втурна към най-близкия вагон. Но крачките му бяха несигурни, олюляваше се... Когато се качваше във вагона, едва не падна. Подадоха му ръка, взеха куфара му. Изглеждаше немощен и беззащитен.

Неговият влак замина. Аз продължих да крача из перона (чаках друг влак, в обратна посока) и си мислех за този човек, строител на мостове, който не искаше да се предаде.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.